

gemeente
Zoetermeer

Omnibusenquête 2015

deelrapport

Persoonlijke gegevens

OMNIBUSENQUÊTE 2015
deelrapport
PERSOONLIJKE GEGEVENS

Zoetermeer, 23 februari 2016

Gemeente Zoetermeer
Afdeling Juridische Aangelegenheden & Bestuursondersteuning
Onderzoek & Statistiek
Aad Kalisvaart

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1. INLEIDING	1
2. INDIVIDUEN	2
2.1 Leeftijd en geslacht	2
2.2 Wijk en buurt	3
2.3 Opleidingsniveau	4
2.4 Verrichten van betaald werk	5
2.5 Persoonlijke situatie	6
2.6 Het huishouden waartoe men behoort	6
2.7 Inkomen van het huishouden waartoe men behoort	8
2.8 Etniciteit	9
2.9 Enkele relaties tussen de kenmerken	9
3. HUISHOUDENS	12
3.1 Type en grootte van het huishouden	12
3.2 Leeftijd van de representant	12
3.3 Wijk en buurt	13
3.4 Inkomen	14
3.5 Enkele relaties tussen de kenmerken	15
BIJLAGEN	17

1. INLEIDING

In het najaar van 2015 heeft de sector Onderzoek & Statistiek onder de Zoetermeerse bevolking de 'Omnibussenquête 2015' gehouden. Belangrijkste kenmerk van zo'n omnibussenquête is dat er over meerdere onderwerpen vragen worden gesteld. Dit rapport bevat de uitkomsten over het onderwerp 'persoonlijke gegevens'.

Omdat het totale aantal vragen voor de omnibussenquête te groot was voor één vragenlijst, is het onderzoek in drieën gesplitst. In plaats van één zijn er daarom drie steekproeven getrokken van elk 4.000 Zoetermeesters van 18 jaar en ouder (en niet woonachtig in een 'bijzonder woongebouw' of in een woonwagen). Waarbij er voor is gezorgd dat niemand in meer dan één van de drie steekproeven kon vallen. De door opdrachtgevers aangedragen vragen zijn verdeeld over drie vragenformulieren: een wit, een geel en een groen. Alleen de vragen over de persoonlijke gegevens (zie bijlage 1) zijn in elk van de drie formulieren opgenomen. Die vragen zijn door 3.651 personen ingevuld, zodat de respons voor dit onderwerp 30% bedraagt. Meer informatie over de onderzoeksopzet, de respons en de generaliseerbaarheid van de uitkomsten kunt u vinden in de bijlagen 2 en 3.

Met betrekking tot de achtergrond van de respondenten zijn in de omnibussenquête over de volgende twaalf kenmerken vragen gesteld:

- geslacht;
- leeftijd;
- samenstelling van het huishouden waartoe men behoort;
- grootte van het huishouden waartoe men behoort;
- de plaats die men inneemt in het huishouden;
- opleidingsniveau;
- aantal uren dat men betaald werk verricht;
- persoonlijke situatie (werkzaam, student, AOW'er, etc.);
- inkomen van het huishouden waartoe men behoort;
- aantal leden van het huishouden dat een inkomen heeft;
- etniciteit.
- postcode

Daarnaast is van de meeste respondenten ook nog bekend in welke wijk en buurt ze wonen. Voor de respondenten die de vragen digitaal hebben beantwoord zijn deze ontleend aan de gemeentelijke administratie van de bevolking. Voor degenen die de schriftelijke vragenlijst hebben gebruikt zijn ze afgeleid van de door hen opgegeven postcode.

De omnibussenquête is een onderzoek onder individuen. Voor enkele van de achtergrondvariabelen (met name het huishoudensinkomen en het type huishouden) geldt dat de uitkomsten ook (of vooral) interessant zijn als ze op huishoudensniveau worden gepresenteerd. Dit wordt in dit rapport dan ook gedaan. Daarvoor was het echter wel nodig uit het personenbestand tevens een huishoudensbestand af te leiden. Deze mogelijkheid bestond omdat aan de respondenten o.a. is gevraagd hoe het huishouden waartoe ze behoren is samengesteld en welke plaats zij zelf in dat huishouden innemen. De toegepaste procedure, die uit twee onderdelen bestaat (een selectie van bepaalde respondenten gevolgd door een 'weging' van hun antwoorden), is in bijlage 4 beschreven.

De uitkomsten op individueel niveau staan in hoofdstuk 2, die op huishoudensniveau in hoofdstuk 3.

2. INDIVIDUEN

De tabellen in dit hoofdstuk bevatten de uitkomsten van de enquête op individueel niveau.

2.1 Leeftijd en geslacht

Tabel 2.1 geeft de leeftijdssamenstelling van de respondenten in vijfjaarsklassen. Tabel 2.2 bevat een verdeling in vijf leeftijdscategorieën. De gemiddelde leeftijd is 56 jaar.

Tabel 2.1 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %.

Leeftijd	Absoluut	In %
18-19	37	1,0
20-24	105	2,9
25-29	121	3,4
30-34	180	5,0
35-39	213	6,0
40-44	198	5,5
45-49	270	7,6
50-54	374	10,5
55-59	449	12,6
60-64	493	13,8
65-69	498	13,9
70-74	268	7,5
75-79	177	5,0
80-84	135	3,8
85-89	48	1,3
90-94	7	0,2
95-99	2	0,1
Subtotaal	3.575	100,0
Onbekend	76	
Totaal	3.651	

Tabel 2.2 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %.

Leeftijd	Absoluut	In %
18-29	263	7,4
30-39	393	11,0
40-49	468	13,1
50-64	1.316	36,8
65+	1.135	31,7
Subtotaal	3.575	100,0
Onbekend	76	
Totaal	3.651	

Tabel 2.3 geeft aan hoe de respondenten zijn verdeeld naar geslacht.

Tabel 2.3 Respondenten naar geslacht, absoluut en in %.

Geslacht	Absoluut	In %
Man	1.654	45,8
Vrouw	1.958	54,2
Subtotaal	3.612	100,0
Onbekend	39	
Totaal	3.651	

2.2 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de respondenten over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 2.4 Respondenten naar woonwijk, absoluut en in %.

Wijk	Absoluut	In %
Centrum	584	16,7
Meerzicht	406	11,6
Buytenwegh de Leyens	638	18,2
Seghwaert	440	12,6
Noordhove	256	7,3
Rokkeveen	667	19,1
Oosterheem	497	14,2
Industriegebied	9	0,3
Buitengebied	2	0,1
Subtotaal	3.499	100,0
Onbekend	152	
Totaal	3.651	

Tabel 2.5 Respondenten naar woonbuurt, absoluut en in %.

Buurt	Absoluut	In %
Dorp	141	4,0
Stadscentrum	128	3,7
Palenstein	119	3,4
Driemanspolder	196	5,6
Meerzicht-West	270	7,7
Meerzicht-Oost	134	3,8
Buytenwegh	275	7,9
De leyens	363	10,4
Seghwaert-Zuid-West	195	5,6
Seghwaert-Noord-Oost	245	7,0
Noordhove-West	100	2,9
Noordhove-Oost	156	4,5
Rokkeveen-West	295	8,4
Rokkeveen-Oost	371	10,6
Oosterheem-Zuid-West	104	3,0
Oosterheem-Noord-Oost	393	11,2
Rokkehage c.a.	1	0,0
Lansinghage c.a.	2	0,1
Zoeterhage c.a.	1	0,0
Hoornerhage c.a.	5	0,1
Buitengebied-West	1	0,0
Meerpolder	1	0,0
Subtotaal	3.496	100,0
Onbekend	155	
Totaal	3.651	

2.3 Opleidingsniveau

Tabel 2.6 geeft aan hoe de respondenten over acht verschillende opleidingsniveaus zijn verdeeld. In tabel 2.7 zijn deze samengevat tot drie niveaus.

Tabel 2.6 Respondenten naar opleidingsniveau (=hoogst voltooide opleiding), absoluut en in %.

Opleidingsniveau	Absoluut	In %
<u>LAAG:</u>		
-Geen	21	0,6
-Lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)	122	3,6
-Middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)	796	23,5
-Lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)	144	4,3
<u>MIDDEN:</u>		
-Hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)	456	13,5
-Middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)	587	17,3
<u>HOOG:</u>		
-Hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)	897	26,5
-Wetenschappelijk onderwijs	363	10,7
Subtotaal	3.386	100,0
Onbekend	265	
Totaal	3.651	

Tabel 2.7 Respondenten naar opleidingsniveau (=hoogst voltooide opleiding), absoluut en in %.

Opleidingsniveau *)	Absoluut	In %
Laag	1.083	32,0
Midden	1.043	30,8
Hoog	1.260	37,2
Subtotaal	3.386	100,0
Onbekend	265	
Totaal	3.651	

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

2.4 Verrichten van betaald werk

Tabel 2.8 geeft de verdeling van de respondenten naar het al of niet verrichten van betaald werk. Tabel 2.9 geeft de verdeling van de respondenten met betaald werk naar het aantal uur dat ze per week werken.

Tabel 2.8 Respondenten naar het verrichten van betaald werk, absoluut en in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Absoluut	In %
Ja	1.917	53,1
Nee	1.695	46,9
Subtotaal	3.612	100,0
Onbekend	39	
Totaal	3.651	

Tabel 2.9 Respondenten naar het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, absoluut en in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Absoluut	In %
20 of minder	272	14,6
21 t/m 39	920	49,5
40 of meer	666	35,8
Subtotaal	1.858	100,0
Onbekend	59	
Totaal	1.917	

Gemiddeld aantal: 32 uur

Minimum aantal: 1 uur

Maximum aantal: 80 uur

2.5 Persoonlijke situatie

Tabel 2.10 bevat de verdeling van de antwoorden op de vraag welke situatie de respondent het meest op zichzelf van toepassing acht.

Tabel 2.10 Respondenten naar de meest van toepassing zijnde situatie, absoluut en in %.

Meest van toepassing zijnde situatie	Absoluut	In %
Werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk	1.763	50,5
Werkzoekende zonder werk	118	3,4
Student of scholier	85	2,4
Werkzaam in eigen huishouding	156	4,5
Gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier	1.099	31,5
Arbeidsongeschikt of invalide	134	3,8
Verricht vrijwilligerswerk	102	2,9
Iets anders	37	1,1
Subtotaal	3.494	100,0
Onbekend	157	
Totaal	3.651	

2.6 Het huishouden waartoe men behoort

Tabel 2.11 geeft de verdeling van de respondenten naar het type huishouden waartoe ze behoren.

Tabel 2.11 Respondenten naar het type huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Type huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	640	17,9
Twee partners, zonder kind(eren)	1.629	45,5
Twee partners, met kind(eren)	1.130	31,5
Eénoudergezin (=één volwassene met kind(eren))	159	4,4
Anders	24	0,7
Subtotaal	3.582	100,0
Onbekend	69	
Totaal	3.651	

Tabel 2.12 laat zien welke plaats de respondent inneemt in zijn huishouden.

Tabel 2.12 Respondenten naar de plaats die men inneemt in het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Plaats in het huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	640	17,9
Eén van de twee partners in een tweepartnerhuishouden zonder kind(eren)	1.629	45,6
Eén van de twee partners in een tweepartnerhuishouden met kind(eren)	1.015	28,4
Hoofd van een éénoudergezin	136	3,8
Kind in een tweepartnerhuishouden met kind(eren)	108	3,0
Kind in een éénoudergezin	21	0,6
Anders	24	0,7
Subtotaal	3.573	100,0
Onbekend	78	
Totaal	3.651	

Tabel 2.13 geeft de verdeling van de respondenten naar de grootte van hun huishouden.

Tabel 2.13 Respondenten naar grootte van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Aantal leden dat het huishouden telt	Absoluut	In %
Een	640	18,2
Twee	1.715	48,8
Drie	482	13,7
Vier	516	14,7
Vijf	135	3,8
Zes	23	0,7
Zeven	2	0,1
Acht	2	0,1
Subtotaal	3.515	100,0
Onbekend	136	
Totaal	3.651	

2.7 Inkomen van het huishouden waartoe men behoort

Tabel 2.14 geeft de verdeling van de respondenten naar het aantal personen met een inkomen in hun huishouden.

Tabel 2.14 Respondenten naar het aantal personen met een inkomen in het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Aantal leden met een inkomen	Absoluut	In %
Een	1.178	34,9
Twee	1.961	58,2
Drie	163	4,8
Vier	60	1,8
Vijf	7	0,2
Zes	1	0,0
Zeven	1	0,0
Subtotaal	3.371	100,0
Onbekend	280	
Totaal	3.651	

Tabel 2.15 laat zien hoe de frequentieverdeling is van het netto-maandinkomen van het huishouden waarvan de respondent deel uitmaakt.

Tabel 2.15 Respondenten naar het netto-inkomen van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	Absoluut	In %
< € 501,-	26	0,9
€ 501,- t/m € 1.000,-	126	4,6
€ 1.001,- t/m € 1.500,-	239	8,7
€ 1.501,- t/m € 2.000,-	362	13,2
€ 2.001,- t/m € 2.500,-	370	13,4
€ 2.501,- t/m € 3.000,-	406	14,8
€ 3.001,- t/m € 3.500,-	349	12,7
€ 3.501,- t/m € 4.000,-	323	11,7
> € 4.000,-	551	20,0
Subtotaal	2.752	100,0
Onbekend	899	
Totaal	3.651	

Tabel 2.16 geeft de inkomensverdeling nogmaals maar nu zijn de negen klassen van tabel 2.15 samengenomen tot drie klassen.

Tabel 2.16 Respondenten naar het netto-inkomen van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	Absoluut	In %
< € 2.001,-	753	27,4
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	776	28,2
> € 3.000,-	1.223	44,4
Subtotaal	2.752	100,0
Onbekend	899	
Totaal	3.651	

2.8 Etniciteit

Tabel 2.17 geeft de verdeling van de respondenten naar etniciteit.

Tabel 2.17 Respondenten naar etniciteit, absoluut en in %.

De bevolkingsgroep waartoe respondent zichzelf vooral rekent	Absoluut	In %
Nederlandse	3.330	93,5
Surinaamse	51	1,4
Antilliaanse/Arubaanse	15	0,4
Indonesische/Nederlands Indische	69	1,9
Andere	97	2,7
Subtotaal	3.562	100,0
Onbekend	89	
Totaal	3.651	

2.9 Enkele relaties tussen de kenmerken

Deze paragraaf bevat enkele kruistabellen waarin steeds twee kenmerken van de respondenten met elkaar in verband zijn gebracht.

Tabel 2.18 Respondenten: opleidingsniveau, naar leeftijd, in %.

Opleidingsniveau *)	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
Laag	17,5	13,9	18,8	30,2	50,2	32,1
Midden	47,9	35,7	35,3	31,7	22,0	30,8
Hoog	34,6	50,4	45,9	38,1	27,8	37,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	240	375	447	1.249	1.023	3.334

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.19 Respondenten: opleidingsniveau, naar geslacht, in %.

Opleidingsniveau *)	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
Laag	26,2	36,7	31,9
Midden	29,9	31,5	30,8
Hoog	43,9	31,7	37,3
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.554	1.810	3.364

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.20 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar leeftijd, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
Ja	76,0	87,0	80,8	69,2	6,7	53,4
Nee	24,0	13,0	19,2	30,8	93,3	46,6
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	262	391	468	1.307	1.124	3.552

Tabel 2.21 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar leeftijd, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Leeftijd				Totaal
	18-29	30-39	40-49	50+	
20 of minder	27,8	6,6	9,2	17,0	14,7
21 t/m 39	47,9	51,1	52,6	48,4	49,6
40 of meer	24,2	42,3	38,3	34,6	35,7
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	194	333	371	941	1.839

Tabel 2.22 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar geslacht, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
Ja	56,8	50,1	53,2
Nee	43,2	49,9	46,8
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.645	1.942	3.587

Tabel 2.23 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar geslacht, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
20 of minder	9,4	19,6	14,6
21 t/m 39	33,9	64,4	49,5
40 of meer	56,7	15,9	35,8
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	903	947	1.850

Tabel 2.24 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar opleidingsniveau, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Opleidingsniveau *)			Totaal
	Laag	Midden	Hoog	
Ja	32,3	60,4	68,2	54,3
Nee	67,7	39,6	31,8	45,7
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.080	1.042	1.260	3.382

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.25 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar opleidingsniveau, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Opleidingsniveau *)			Totaal
	Laag	Midden	Hoog	
20 of minder	20,9	17,0	10,1	14,5
21 t/m 39	50,6	53,4	46,5	49,7
40 of meer	28,5	29,5	43,4	35,8
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	340	610	834	1.784

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

3. HUISHOUDENS

De tabellen in dit hoofdstuk geven informatie over de Zoetermeerse huishoudens. Deze informatie is van niet meer dan indicatieve aard is. Dat komt niet alleen omdat ze afkomstig is van steekproefonderzoek (met een geringe respons) maar ook omdat, zoals in de inleiding en in bijlage 4 is uiteengezet, voor het verkrijgen van de informatie het personenbestand moest worden omgezet in een huishoudensbestand.

De informatie in dit hoofdstuk heeft alleen betrekking op de vier huishoudenstypen die in tabel 3.1 staan vermeld.

3.1 Type en grootte van het huishouden

Tabel 3.1 geeft de verdeling van de huishoudens naar het type huishouden.

Tabel 3.1 Huishoudens naar type, in %.

Type huishouden	In %
Alleenstaande	30,5
Twee partners, zonder kind(eren)	38,8
Twee partners, met kind(eren)	24,2
Eénoudergezin (=één volwassene met kind(eren))	6,5
Totaal	100,0

Tabel 3.2 geeft de verdeling van de huishoudens naar de omvang van het huishouden.

Tabel 3.2 Huishoudens naar grootte, in %.

Aantal leden van het huishouden	In %
Een	31,0
Twee	42,7
Drie	11,5
Vier	11,3
Vijf	3,0
Zes	0,5
Zeven	0,0
Acht	0,0
Totaal	100,0

3.2 Leeftijd van de representant

De representant van het huishouden is degene die de enquêtevragen heeft beantwoord. Bij de tweepartnerhuishoudens (al of niet met kinderen) is dat één van de twee partners. Bij de éénoudergezinnen, en uiteraard bij de éénpersoonshuishoudens, is het hoofd van het huishouden de representant.

Tabel 3.3. geeft de verdeling van de huishoudens naar de leeftijd van de representant.

Tabel 3.3 Huishoudens naar leeftijd van de representant, in %.

Leeftijd	In %
18-29	4,1
30-39	11,0
40-49	13,3
50-64	36,7
65+	34,9
Totaal	100,0

3.3 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de huishoudens over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 3.4 Huishoudens naar woonwijk, in %.

Wijk	In %
Centrum	18,4
Meerzicht	12,3
Buytenwegh de Leyens	18,3
Seghwaert	12,5
Noordhove	7,1
Rokkeveen	17,6
Oosterheem	13,6
Industriegebied	0,2
Buitengebied	0,0
Totaal	100,0

Tabel 3.5 Huishoudens naar woonbuurt, in %.

Buurt	In %
Dorp	3,9
Stadscentrum	4,4
Palenstein	3,7
Driemanspolder	6,4
Meerzicht-West	7,8
Meerzicht-Oost	4,5
Buytenwegh	8,2
De Leyens	10,0
Seghwaert-Zuid-West	5,5
Seghwaert-Noord-Oost	7,0
Noordhove-West	2,8
Noordhove-Oost	4,3
Rokkeveen-West	7,7
Rokkeveen-Oost	9,8
Oosterheem-Zuid-West	2,8
Oosterheem-Noord-Oost	10,8
Rokkehage c.a.	0,0
Lansinghage c.a.	0,0
Zoeterhage c.a.	0,0
Hoornerhage c.a.	0,1
Buitengebied-West	0,0
Meerpolder	0,0
Totaal	100,0

3.4 Inkomen

Tabel 3.6 geeft de verdeling van de huishoudens naar het aantal personen met een inkomen in het huishouden.

Tabel 3.6 Huishoudens naar aantal personen met een inkomen, in %.

Aantal personen met een inkomen	In %
Een	47,4
Twee	48,5
Drie	2,9
Vier	1,0
Vijf	0,1
Zes	0,0
Zeven	0,0
Totaal	100,0

Tabel 3.7 geeft de verdeling van de huishoudens over de negen onderscheiden inkomensgroepen. In tabel 3.8 zijn deze samengevoegd tot drie klassen.

Tabel 3.7 Huishoudens naar netto-inkomen, in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	In %
< € 501,-	1,2
€ 501,- t/m € 1.000,-	6,3
€ 1.001,- t/m € 1.500,-	11,2
€ 1.501,- t/m € 2.000,-	15,1
€ 2.001,- t/m € 2.500,-	14,3
€ 2.501,- t/m € 3.000,-	13,9
€ 3.001,- t/m € 3.500,-	11,3
€ 3.501,- t/m € 4.000,-	9,8
> € 4.000,-	16,9
Totaal	100,0

Tabel 3.8 Huishoudens naar netto-inkomen, in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	In %
< € 2.001,-	33,8
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	28,1
> € 3.000,-	38,0
Totaal	100,0

3.5 Enkele relaties tussen de kenmerken

Deze paragraaf bevat enkele kruistabellen waarin steeds twee kenmerken van de huishoudens met elkaar in verband zijn gebracht.

Tabel 3.9 Huishoudens: aantal personen met een inkomen, naar type huishouden, in %.

Aantal personen met een inkomen	Type				Totaal
	Alleenstaande	Twee partners, zonder kind(eren)	Twee partners, met kind(eren)	Eénoudergezin	
Een	100,0	18,6	14,7	74,4	47,4
Twee	-	81,4	69,7	20,8	48,5
Drie of meer	-	-	15,6	4,8	4,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel 3.10 Huishoudens: inkomen, naar type huishouden, in %.

Inkomen *)	Type				Totaal
	Alleenstaande	Twee partners, zonder kind(eren)	Twee partners, met kind(eren)	Eénoudergezin	
< € 2.001,-	61,7	17,0	12,9	65,8	33,8
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	29,0	34,9	19,3	17,1	28,1
> € 3.000,-	9,3	48,1	67,8	17,1	38,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

Tabel 3.11 Huishoudens: inkomen, naar leeftijd van de representant, in %.

Inkomen *)	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
< € 2.001,-	51,5	28,6	29,8	26,0	43,0	33,8
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	17,6	26,5	19,7	26,9	34,7	28,2
> € 3.000,-	30,9	45,0	50,4	47,1	22,3	38,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

Tabel 3.12 Huishoudens: inkomen, naar woonwijk, in %.

Wijk **)	Inkomen *)			Totaal
	< € 2.001,-	€ 2.001,- t/m € 3.000,-	> € 3.000,-	
Centrum	51,6	26,1	22,2	100,0
Meerzicht	44,7	26,6	28,6	100,0
Buytenwegh de Leyens	29,8	30,5	39,7	100,0
Seghwaert	27,5	33,3	39,2	100,0
Noordhove	27,5	20,2	52,3	100,0
Rokkeveen	20,1	32,7	47,1	100,0
Oosterheem	28,2	23,8	48,0	100,0
Totaal	33,4	28,3	38,3	100,0

*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

***) Exclusief de wijken Industriegebied en Buitengebied.

BIJLAGEN

Bijlage 1.
Gedeelte van de vragenlijst van de omnibusenquête 2015

Betreft alleen de vragen over de persoonlijke gegevens van de respondent.¹

132. Bent u een man of een vrouw?

- 1. man
- 2. vrouw

133. Wat is uw leeftijd?

jaar

134. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?

- 1. geen
- 2. lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)
- 3. middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)
- 4. hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)
- 5. lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)
- 6. middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)
- 7. hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)
- 8. wetenschappelijk onderwijs
- 9. anders, namelijk:

- 10. weet niet

135. Verricht u momenteel betaald werk?

(Ook als het maar voor enkele uren per week is of voor een korte periode)

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 137

136. Hoeveel uur per week verricht u gewoonlijk betaald werk?

uur per week

137. Welke van onderstaande situaties is op u het meest van toepassing?

LET OP: het 'meest', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk
- 2. werkzoekende zonder werk
- 3. student of scholier
- 4. werkzaam in eigen huishouding
- 5. gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier
- 6. arbeidsongeschikt of invalide
- 7. verricht vrijwilligerswerk
- 8. anders, namelijk:

- 9. weet niet

¹ De vraagnummering is die uit het groene enquêteformulier.

138. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort?

- 1. alleenstaande → ga naar vraag 142
- 2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 141
- 3. twee partners, met kind(eren)
- 4. éénoudergezin (= één volwassene met kind(eren))
- 5. anders, namelijk:

- 6. weet niet

139. Wat is uw plaats in het huishouden?

- 1. één van de twee partners
- 2. hoofd van het éénoudergezin
- 3. kind
- 4. anders, namelijk:

- 5. weet niet

140. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?

personen

141. Hoeveel personen van uw huishouden hebben een inkomen?

personen

142. In welke klasse valt momenteel het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van uw huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd?

LET OP: -vakantiegeld en onregelmatige toelagen niet meerekenen.
-het gaat om niet meer dan een ruwe schatting!

- 1. minder dan € 501,-
- 2. € 501,- t/m € 1.000,-
- 3. € 1.001,- t/m € 1.500,-
- 4. € 1.501,- t/m € 2.000,-
- 5. € 2.001,- t/m € 2.500,-
- 6. € 2.501,- t/m € 3.000,-
- 7. € 3.001,- t/m € 3.500,-
- 8. € 3.501,- t/m € 4.000,-
- 9. € 4.001,- of meer
- 10. weet niet
- 11. wil ik niet zeggen

143. Tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf vooral?

LET OP: 'vooral', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. Nederlandse
- 2. Surinaamse
- 3. Antilliaanse/Arubaanse
- 4. Indonesische/Nederlands Indische
- 5. andere
- 6. weet niet

144. Wat is uw postcode?

LET OP: de gehele postcode, dus de vier cijfers plus de twee letters.

--	--	--	--	--	--

Bijlage 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons.

Voor de enquête zijn per 20 juli 2015 uit de bevolkingsadministratie drie steekproeven getrokken van elk 4.000 Zoetermeerders die per 1 september 2015 18 jaar of ouder waren en niet in een zogenaamd bijzonder woongebouw (zoals een bejaardenoord, gevangenis of een gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen woonden. Drie steekproeven, omdat het aantal vragen zo groot was dat het beter leek ze over drie vragenlijsten te verdelen, een wit, een geel en een groen. Het vragenblok over de persoonlijke gegevens is in elk van de drie vragenlijsten opgenomen.

De steekproefpersonen hebben de vragenlijst dinsdag 22 september 2015 per post bezorgd gekregen, samen met een brief met het verzoek de vragenlijst in te vullen en terug te sturen. Ze konden er, in plaats daarvan, ook voor kiezen de vragen online te beantwoorden. De digitale enquête konden ze bereiken met een individuele inlogcode. Dinsdag 6 oktober is per post een rappelbrief bezorgd. Men kon de vragenlijst uiterlijk 12 oktober terug sturen. De digitale stond t/m 21 oktober open.¹

Van de 12.000 steekproefpersonen hebben er 3.717 de enquête, al of niet volledig, ingevuld. De meesten (2.572 ofwel 69%) hebben de schriftelijke vragenlijst ingevuld, 1.145 (31%) hebben gekozen voor de digitale methode. Van de 3.717 respondenten hebben er 3.651 (een deel van) de vragen over de persoonlijke gegevens beantwoord. De respons voor dat onderdeel komt daarmee uit op 30%.

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekproefeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2015);
- de personen in de steekproef (per 1-1-2016);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht + leeftijd	Bevolking	Personen in steekproef	Respondenten
Man 18 < 30	9,5	9,3	3,1
Vrouw 18 < 30	9,2	8,5	4,3
Man 30 < 40	7,5	7,7	4,9
Vrouw 30 < 40	7,8	8,1	6,2
Man 40 < 50	8,2	7,7	5,0
Vrouw 40 < 50	9,2	8,9	8,1
Man 50 < 65	13,8	14,0	16,6
Vrouw 50 < 65	14,6	15,0	20,3
Man 65+	9,3	9,7	15,9
Vrouw 65+	11,0	11,0	15,7
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal	98.040	12.000	3.554 *)

*) 97 van de 3.651 respondenten hebben geslacht en/of leeftijd niet opgegeven.

¹ Deze veldwerkmethode is daarmee gelijk aan die van de omnibusenquête van 2014. In de jaren daarvoor konden de vragen alleen schriftelijk worden beantwoord. Bovendien werden de vragenlijsten door een team van koeriers bij de mensen afgegeven en enkele dagen later weer opgehaald.

Bijlage 3. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid.

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 3.651 respondenten of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers (begin 2015 ongeveer 98.000 personen), kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen.

Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid het getal uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald kenmerk heeft, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

Wanneer het gaat om ongewogen uitkomsten (in dit rapport zijn dat alleen de uitkomsten in hoofdstuk 2) kan de kans op een verkeerde schatting aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst (bijvoorbeeld rond een percentage) te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zouden worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle (3.651) respondenten 30% kenmerk A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 28,5 en 31,5%.
- stel dat van alle respondenten er 50 kenmerk X hebben. Als van deze 50 personen 60% van het vrouwelijk geslacht is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers met kenmerk X tussen de 46,4% en 73,6% een vrouw is.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

Aantal respondenten	Percentages in de respons				
	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.100	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0
1.200	1,7	2,3	2,6	2,8	2,8
1.300	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7
1.400	1,6	2,1	2,4	2,6	2,6
1.500	1,5	2,0	2,3	2,5	2,5
1.600	1,5	2,0	2,2	2,4	2,5
1.700	1,4	1,9	2,2	2,3	2,4
1.800	1,4	1,8	2,1	2,3	2,3
1.900	1,3	1,8	2,1	2,2	2,2
2.000	1,3	1,8	2,0	2,1	2,2
2.100	1,3	1,7	2,0	2,1	2,1
2.200	1,3	1,7	1,9	2,0	2,1
2.300	1,2	1,6	1,9	2,0	2,0
2.400	1,2	1,6	1,8	2,0	2,0
2.500	1,2	1,6	1,8	1,9	2,0
2.600	1,2	1,5	1,8	1,9	1,9
2.700	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.800	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.900	1,1	1,5	1,7	1,8	1,8
3.000	1,1	1,4	1,6	1,8	1,8
3.100	1,1	1,4	1,6	1,7	1,8
3.200	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7
3.300	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7
3.400	1,0	1,3	1,5	1,6	1,7
3.500	1,0	1,3	1,5	1,6	1,7
3.600	1,0	1,3	1,5	1,6	1,6
3.651	1,0	1,3	1,5	1,6	1,6

Benadrukt moet worden dat het bovenstaande alleen van toepassing is op ongewogen resultaten. Dat betekent dat voor de in hoofdstuk 3 vermelde resultaten, dus die op huishoudensniveau, geen nauwkeurighedsintervallen kunnen worden berekend.

Bijlage 4. **Vertaling van persoons- naar huishoudensniveau.**

De in dit rapport gepresenteerde uitkomsten op huishoudensniveau zijn op de volgende wijze bepaald.

De omnibus is een onderzoek onder individuen. Om uitkomsten op huishoudensniveau te kunnen berekenen, moest worden gewerkt met een specifiek deel van de respondenten, waarop bovendien een zogenaamde wegingsprocedure moest worden toegepast. Beide bewerkingen worden hieronder toegelicht.

Respondenten naar samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en naar de plaats die zij in dat huishouden innemen, absolute cijfers.

Nr.	Samenstelling van het huishouden	Plaats van respondent in het huishouden	Aantal
1	Alleenstaande	N.v.t.	640
2	Twee partners, zonder kind(eren)	N.v.t.	1.629
3	Twee partners, met kind(eren)	Eén van de twee partners	1.015
4	Eénoudergezin	Hoofd	136
5	Twee partners, met kind(eren)	Kind	108
6	Eénoudergezin	Kind	21
7	Twee partners, met kind(eren)	Onbekend	7
8	Eénoudergezin	Onbekend	2
9	Anders	Anders	24
10	Onbekend	Kind	3
11	Onbekend	Onbekend	66
Totaal			3.651

De selectie van individuen is gemaakt aan de hand van bovenstaande tabel, waarin de 3.651 respondenten zijn ondergebracht in elf verschillende klassen. Deze klassifikatie is gebaseerd op de samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en op de plaats die zij daarin zelf innemen. Geselecteerd zijn alleen de (3.420) respondenten uit de eerste vier klassen. Daarvan is bekend dat ze, alleen of samen met een partner, aan het hoofd van het huishouden staan.

Nu nog de weging. Als we namelijk met de selectie zouden volstaan, maken we een fout. De huishoudens met twee partners aan het hoofd (categorie 2 en 3) zouden op die manier zijn oververtegenwoordigd. Want die huishoudens hebben een tweemaal zo grote kans gehad om in de (personen)steekproef van de omnibus te vallen als die van de categorieën 1 en 4. Dit is opgelost door deze twee groepen elk maar voor de helft 'mee te laten wegen' in de betreffende analyses. In technisch jargon: de respondenten uit die groepen hebben elk een wegingscoëfficiënt van 0,5 meegekregen. Die uit de andere twee categorieën is een coëfficiënt van 1,0 toegekend.